

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ДІЛОВА ГРА ЯК АКТИВНИЙ МЕТОД НАБУТТЯ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТАМИ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	
С.А. Бондаренко	40
СУЧАСНА ЛЕКЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
В.Д. Мужайло, І.Г. Кривоногова, В.О. Чабаров	42
ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВИПУСКНИКА КАФЕДРИ ХОЛО- ДИЛЬНИХ УСТАНОВОК І КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ	
М.Г. Хмельнюк, В.О. Когут	45
МОТИВАЦІЯ ЯК БАЗОВИЙ ЕЛЕМЕНТ УСПІШНОГО НАВЧАННЯ	
Ю.Д. Чумаченко	46
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Д.О. Жигунов, Н.В. Хоренжий, О.С. Волошенко	48
ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОЇ ТВО- РЧОСТІ»	
І.С. Чернега, А.В. Макаринська, О.Є. Воєцька, Т.В. Бордун	49
ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК НАБУТТЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ	
Т.М. Турпунова	53
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПІДП- РИЄМЦІВ ЗА РАХУНОК ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ	
В.І. Колесник	54
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ПРАКТИЧ- НОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 181 З КУРСУ «ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»	
Л.О. Валецька, Л.К. Овсянникова	55
ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НДРС НА КАФЕДРІ «ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ ЗЕРНА»	
Т.В. Страхова, А.В.Борта	57
ДИСЦИПЛІНА «ІНЖЕНЕРНА ГРАФІКА» - ОСНОВА ТЕХНІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ	
Л.О. Іванова, С.О. Смірнова	59
РОЗВИТОК ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
Л.О. Іванова	60
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА І ТУРИЗМУ»	
Л.А.Тітомир	62
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ОДИН З ЕЛЕМЕНТІВ ПІ- ДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНОГО ФАХІВЦЯ	
Ю.А. Халілова-Чуваєва	63

Викладач-інструктор при цьому повинен відчувати специфіку даної форми навчання, адже ділова гра представляє собою приклад живого моделювання управлінських процесів, а отже стандартними інструкціями і правилами всього передбачити не можна. Кожен раз одна і та ж гра проходить по-різному, і завдання викладача – направляти ігровий процес в потрібному напрямку, при цьому викладач не повинен активно втручатися в гру. Важливо надати студентам самостійність вибору і прийняття рішень. Лише в тих випадках, коли гра заходить в глухий кут, можна дати раду, усунути неясність, але ні в якому разі не допомагати студентам приймати рішення. Усі рішення – від початку і до кінця – мають бути плодом діяльності самих студентів.

Дуже важливо розуміти, що ділова гра – це не напружене змагання конкурентів, адже надмірна серйозність сковує і стомлює студентів, в такій обстановці вони бояться помилитися, менше ризикують, пригнічують в собі прагнення до оригінальних дій. Гра повинна проходити в атмосфері творчості, емоційного підйому, що сприяє підвищенню рівня засвоєння матеріалу [3].

Оскільки процес гри носить характер взаємовідносин на фоні емоційного підйому, це стає подією, яка запам'ятається студентом надовго, усі відчуття набудуть характеру проекції на інші події. Тому дуже важливо ретельна підготовка сценарію гри, постійне її удосконалення.

Література

1. Хоружа Л. Л Компетентнісний підхід в освіті: ретроспективний погляд на розвиток ідеї / Л.Л. Хоружа // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка: Збірник наукових праць. – К. : КМПУ імені Б. Д.Грінченка, 2007. – С. 178–183.
2. Теоретичні і методичні засади моделювання фахової компетентності керівників закладів освіти: монографія / [Єльнікова Г.В., Зайченко О.І., Маслов В.І. та ін.]; за ред. Г.В.Єльнікової. –Київ-Чернівці: Книги – XXI, 2010. –460 с.
3. Зельдович Б.З. Деловые игры в управлении полиграфическими и издательскими процессами : учеб. пособие / Б.З. Зельдович; Моск. гос. ун-т печати им. Ивана Федорова. – М. : МГУП им. Ивана Федорова, 2011. – 232 с.

СУЧАСНА ЛЕКЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

В.Д. Мужайло, І.Г. Кривоногова, В.О. Чабаров

Становлення нової системи економічної освіти в умовах кардинальних соціально-економічних перетворень в Україні передбачає використання методів, засобів і прийомів активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів, орієнтованої, перш за все, на особистість, пріоритет соціально-мотиваційних факторів, підвищення якості навчального процесу.

В цьому плані лекція є важливою ланкою, доцільною формою організації навчання у вищих навчальних закладах. Її ключове завдання – формування у студентів надійної основи для оволодіння знаннями, уміннями та навичками, їх позитивного ставлення до життєвих реалій, а також зацікавленості до науки та дослідницької діяльності.

Як відомо, слово «лекція» у перекладі з латинської мови означає «lectio» - читання, а лектор - «lector», читець. Лекція активно застосовувалася в середньовічних університетах у формі читання й коментування викладачем тексту книг. В подальшому вона стала важливою формою словесного, особистого впливу викладача, оратора на людину.

Слід зазначити, що у науковій, психолого - педагогічній літературі існує безліч аргументів щодо пасивного характеру лекції як форми організації навчального процесу. Зазначено, що лекція:

- привчає студентів сприймати готові думки, гальмує їхнє самостійне, творче мислення;
- змушує студентів займати позицію об'єкта навчального процесу;
- стримує потреби в постійній роботі зі свого самовдосконалення, самоосвіті; гальмує їхню активність, розвиток внутрішньої мотивації навчання, формування їхньої суб'єктивної позиції, оскільки студенти позбавлені можливості самостійного пошуку, відкриття істини, критичного аналізу;
- регламентована у часі, тому наукова, навчальна інформація подається у визначеному, обмеженому обсязі;
- спроможна задіяти, захопити тільки деяку частину слухачів, адже рівень їхнього розвитку, інтереси, потреби, ціннісні орієнтації, індивідуальні здібності суттєво відрізняються;
- обмежує можливості викладача щодо перетворення студентської аудиторії у єдиний колектив, спільноту.

Виходячи з цього, поряд з лекцією повинні застосовуватися і інші форми організації навчання: семінарські, практичні, лабораторні заняття, тренінги, ділові ігри, позааудиторна та самостійна робота, що активізують самостійну, творчу, пошуково - дослідницьку діяльність студентів, визначають їх головною діючою фігурою у навчальному процесі.

Повна відмова від лекцій, безумовно, порушує методичний рівень, цілеспрямований, системний характер організації освітнього процесу, обмежує можливості позитивного особистісного впливу викладача на внутрішній світ, мотиваційну поведінку студентів.

Доцільність і необхідність лекції в сучасних умовах як важливої форми організації навчального процесу та підвищення якості освітньої діяльності, зумовлена, на наш погляд, наступними причинами:

- лекція в окремих випадках є основним джерелом навчальної інформації у зв'язку з відсутністю необхідних підручників і посібників;
- викладач повідомляє сучасну наукову інформацію, результати останніх наукових досліджень, що не знайшли висвітлення у навчальних виданнях;

- у лекційному матеріалі викладач має змогу використати результати як власних спостережень, наукових досліджень, так і своїх колег. Взаємодія викладання економічних дисциплін з економічними дослідженнями є одним з напрямків підвищення якості освітньої діяльності в країнах з передовими досягненнями в цій галузі. Справа в тому, що викладачі, які здійснюють винятково складні економічні дослідження у сфері свого викладання, краще розуміють особливості реальних явищ і процесів, знають літературу, упорядковують, а не просто копіюють робочий матеріал і тому зрозуміліше можуть донести студентам всі тонкощі «економічного» аналізу;

- існують різноманітні наукові концепції, підходи до трактування сутності явищ, понять, що можуть бути доступно і стисло висвітлені викладачем;

- деякі факти, теорії, концепції неоднозначно, суперечливо або досить складно обґрунтовуються в науковій та навчальній літературі і тому потребують дохідливого пояснення лектором;

- під час лекції викладач має змогу здійснювати вплив на формування ціннісних орієнтацій студентів, розкривати у змісті не лише наукові поняття, положення, але й світоглядні, моральні, етичні ідеї та норми.

Позитивні аспекти лекції, на нашу думку, будуть значно підсилені, а слабкі зменшені, за умови, якщо викладач:

- взаємодіє, спілкується зі студентами як рівноправними партнерами, суб'єктами спільної навчально-пізнавальної діяльності;

- стимулює активність студентів, залучає їх до обговорення теоретичних положень, ідей, актуалізації власного життєвого досвіду. У процесі висвітлення кожного питання розмірковує разом зі студентами про його об'єктивну і суб'єктивну значущість, зв'язок з професійною і практичною діяльністю;

- регулює увагу студентів, спонукає їх до слідкування за власною думкою;

- не критикує судження слухачів, а лише здійснює відгук на їхні міркування, спирається на них під час викладу матеріалу;

- постійно дбає про адекватне сприйняття студентами навчальної інформації шляхом пояснення, інтерпретації суттєвих ознак явища, розгляду їх у різних виявах. Для цього застосовує різноманітні варіанти поєднання методів, прийомів формування пізнавальних дій студентів (аналізу, синтезу, індукції, дедукції, аналогії, порівняння, розрізнення, узагальнення тощо);

- шляхом методу мозкової атаки (брейнстормінгу) стимулює студентів до обміну ідеями щодо визначеної проблеми;

- висловлює власні точки зору, виявляє своє захоплення відповідною темою, галуззю знань, підтримує і розвиває інтерес студентів до лекційного матеріалу, позитивну мотивацію процесу пізнання і творчого пошуку;

- постійно здійснює зворотний зв'язок, слідкує за динамікою емоцій студентів, перевіряє рівень розуміння, осмислення ними навчальної інфо-

рмації шляхом візуального контакту з аудиторією, постановки питань: «Ваша думка?», « А чому?» « Що краще?»;

- слідкує за логікою власного викладу, обґрунтування положень, міркування, мовлення;
- застосовує різні методи логічної побудови змісту навчальної інформації, дбає про системність, послідовність, наступність у викладенні матеріалу, кожне положення аргументує, підтверджує;
- постійно підтримує психологічно – комфортну атмосферу під час лекції, контакт зі студентами, уникає жорсткого контролю, але підтримує порядок;
- відгукується на висловлення студентів, їхні питання, показує розуміння внутрішнього стану студентів, спостерігає за всіма змінами в аудиторії, зауважує тільки ті моменти, які негативно впливають на увагу, активність, емоції, поведінку студентів.

Важливо пам'ятати, що сучасний студент прагне спілкуватися з таким викладачем, який володіє культурою поведінки, поважає студентів, є відкритим до їхніх думок. Педагог не стане авторитетним для студентів, якщо він ігнорує їхню поведінку, дисципліну під час лекції. Не можна бути байдужим до студентів, які не працюють в аудиторії. Замість критики, пригнічення особистості таких студентів доцільно ненав'язливо залучати до участі в обговоренні лекційних питань, висловлювати власні міркування, тобто не давати їм можливості бути «відсутніми» під час лекції.

Водночас педагог, в умовах сьогодення, повинен бути справжнім вченим, гарним і розумним співбесідником, мудрим наставником, компетентним фахівцем, впевненим у своїх силах, знавцем своєї справи. Бути вимогливим до себе і до студентів.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ВИПУСКНИКА КАФЕДРИ ХОЛОДИЛЬНИХ УСТАНОВОК І КОНДИЦІОНУВАННЯ ПОВІТРЯ

М.Г. Хмельнюк, В.О. Когут

Успішний розвиток вищої освіти в цілому залежить від швидкої адаптації випускників вищої школи в промисловості. Проте хороша теоретична підготовка не завжди гарантує швидке вливання фахівця в робочий процес. Для зменшенні часу адаптації в робочий процес на підприємстві для випускника академії на кафедрі розроблені заходи на базі фірми **АРБАТ+** створити базу підготовки студентів.

Підготовка фахівців зі знанням специфіки виробництва є основним завданням.

Підготовка умовна розділена на три етапи:

1.Етап підготовка фахівця з монтажу холодильного устаткування.

На базі фірми студент проходить підготовку по з'єднанню різних трубопро-